

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419200290
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8419200290.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej : X. Ž., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. K. XXX, XXX XX K., o zaplatenie 4.853,19 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.124,81 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.124,81 eur od 26.06.2021 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a .

III. Náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 07.02.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 4.853,19 eur, úrok vo výške 126,20 eur, úroky z omeškania vo výške 1,94 eur, úrok vo výške 9,90 % ročne zo sumy 4.853,19 eur odo dňa 29.12.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.853,19 eur odo dňa 29.12.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 126,20 eur od 29.12.2018 do zaplatenia, poplatky za poistenie vo výške 4,46 eur a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že dňa 07.09.2016 uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky vo výške 6.000,-eur. V žalobe tvrdil, že poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach s tým, že celý úver aj s príslušenstvom bola povinná splatiť do 26.08.2024. Ďalej v žalobe uviedol, že ako banka si s odbornosťou starostlivosťou preveril žalovanú ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jej schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom pri posudzovaní bonity berie do úvahy vždy údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientských informácií- preverení záväzkov žiadateľa a ich splácania a následne buď report zo Sociálnej poisťovne - preverenie príjmov žiadateľa v súlade s § 170 ods.19 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a vykonávacím predpisom (aktuálne č.11/2018 Z.z.) a údaje poskytnuté samotnou žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru - údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch žiadateľa alebo kreditné a debetné obraty na bežnom účte klienta - v prípade klientov, pre ktorých banka dlhodobovo vedie bežný účet, na základe čoho je schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť ich bonitu. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe žalovaná po vyčerpaní úveru porušila zmluvné povinnosti, preto žalobca po zaslaní upozornenia žalovanej na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia úveru zo dňa 25.10.2018 na základe výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 28.12.2018 rozhodol o predčasnej splatnosti úveru, avšak napriek výzve nebola pohľadávka

žalobcu doposiaľ uhradená v celom rozsahu, keď po zosplatnení úveru do podania žaloby žalovaná neuhradila žiadnu sumu. Uplatnený nárok v zmysle špecifikácie žalobcu v žalobe pozostáva z istiny poskytnutého úveru vo výške 4.853,19 eur (výška poskytnutého úveru 6.000,-eur - úhrady na istinu do zosplatnenia vo výške 1.146,81 eur), úrokov vo výške 126,20 eur predstavujúcich dohodnutý úrok v sadzbe 9,90 % ročne v zmysle zmluvy, ktorý bola žalovaná povinná splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia, úrokov z omeškania vo výške 1,94 eur a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,46 eur v zmysle bodu 1.2 zmluvy a článku 8 Obchodných podmienok pre úvery občanom. V súvislosti s uplatneným úrokom z omeškania zo zmluvného úroku vyčísleného ku dňu zosplatnenia úveru žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.14Co/542/2016-59 a ďalšie súdne rozhodnutia. Žalobca v žalobe taktiež poukazom na niektoré názory a súdne rozhodnutia argumentoval, prečo trvá nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení úveru.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu a Všeobecné obchodné podmienky účinné ku dňu uzatvorenia Zmluvy, Obchodné podmienky pre úvery občanom účinné ku dňu uzatvorenia Zmluvy, Sadzobník poplatkov účinný ku dňu uzatvorenia Zmluvy, doklady o preverení bonity žalovanej, druhú upomienku/opakované upozornenie a výzvu na predčasné splatenie úveru, stav omeškaných splátok na úvere, prehľad splácania, prepočet zmluvných úrokov do zosplatnenia a prepočet úrokov z omeškania do zosplatnenia a po výzve súdu predložil tiež doklady k doručovaniu opakovaného upozornenia a výzvy na predčasné splatenie úveru a doklady ktoré podľa žalobcu preukazujú riadne splnenie povinnosti skúmať bonitu žalovanej.

4. Žalovaná sa k žalobe, ktorá jej spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej do vlastných rúk doručená bola dňa 26.04.2019 písomne nevyjadrila.

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie. Žalovaná na pojednávaní dňa 14.08.2019 predložila súdu listinu na ktorej bolo uvedené : Požiadať o pribratie do konania Občianske združenie Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Nitra zastúpené JUDr. Romanom Juríkom, pričom na otázku súdu čo sleduje predložením uvedenej listiny, ako ju má súd chápať uviedla, že dala jej to do rúk jedna sociálna pracovníčka- koordinátorka, ktorá u nich pracuje s tým, že má to na súde predložiť hneď na začiatku, nevie sa k tomu bližšie vyjadriť, ona jej kázala na súde to dať. Po procesnom poučení súdom na otázku, či si chce zvoliť danú právnickú osobu ako zástupcu na základe plnej moci alebo či žiada jej pribratie do konania ako osobitného subjektu uviedla, že žiada aby sa súd spýtal daného združenia, či chce vstúpiť do konania na jej ochranu s tým, že chce aby do konania bol pribratý len tento, nie iný subjekt. Súd vzhľadom na uvedené pojednávanie odročil a vyzval žalobkyňou označené združenie aby oznámilo, či súhlasí s tým, aby bolo do konania pribraté ako osobitný subjekt na strane žalovanej. Keďže na uvedenú výzvu daný subjekt nijako nereagoval a právnickú osobu založenú na ochranu práv podľa osobitného predpisu nemožno do činnosti v konaní nútiť, keďže išlo by o neprípustný zásah do súkromnoprávnej autonómie, navyše pri nezájume subjektu o reakciu na výzvu súdu možno dôvodne očakávať pasivitu tohto subjektu, čo by bolo v rozpore s účelom sledovaným predmetným ustanovením (k tomu pozri Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku autorov Števcík, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Praha : C. H. Beck., 2016., strana 352, výklad k § 95 CSP) súd nepribrat daný subjekt do konania a v konaní pokračoval. Hneď tu však súd pre úplnosť uvádza, že v danom prípade jedná sa v zmysle § 290 a nasl. CSP o tzv. spor s ochranou slabšej strany- spotrebiteľský spor, kde súd má povinnosť vykonať, aj vzhľadom na ust. § 298 CSP, ako aj ustanovenia verejnoprávneho predpisu slúžiaceho na ochranu spotrebiteľa (zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) vždy prieskum, či neuplatňuje sa voči spotrebiteľovi čo i len v časti neprijateľné, nedôvodné plnenie, prípadne plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Preto rovnako ako v každom inom obdobnom prípade uplatneného nároku voči spotrebiteľovi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa súd sám, z úradnej povinnosti aj v tomto spore zaoberal takýmto prieskumom a v rámci neho nevyhnutne tiež posúdením, či sú dodržané náležitosti zmluvy, či nejde o bezúročný a bez poplatkový úver, či je prijateľné odpočítať poplatok za poskytnutie úveru od výšky úveru, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky a podobne.

6. Na ďalšie pojednávanie nariadené na deň 30.06.2021 sa už žalovaná nedostavila. Predvolanie na pojednávanie doručované bolo jej v súlade s ust. § 106 ods.1 písm. a/ CSP na adresu trvalého pobytu zapísanú v registri obyvateľov SR, keďže inú adresu na doručovanie súdu neoznámila a toto sa vrátilo súdu s tým, že je na danej adrese neznáma. Predvolanie sa tak za doručené žalovanej v zmysle § 111

ods.3 CSP v spojení s § 31a ods.10 zákona č.305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov považuje dňom 07.06.2021 a keďže neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, ani nežiadala o jeho odročenie, súd v súlade s ust. § 180 CSP, rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalovanej, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP a rovnako vykonal ho v neprítomnosti žalobcu, keďže na pojednávanie sa ani ten nedostavil, neúčast' ospravedlnil a o odročenie pojednávania nežiadal.

7. Súd žalobcu ešte pred pojednávaním výzvami zo dňa 08.7.2019 a zo dňa 31.03.2021 vyzval predložiť dôkaz na tvrdenie, že žalovanej bola ako úver poskytnutá suma 6.000,-eur a tiež na predloženie všetkých dokladov a výstupov z registrov, ktorými sa overovala bonita žalovanej pred uzavretím zmluvy, jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver a tiež na poskytnutie vysvetlenia k predloženej listine označenej ako CREDIT REPORT - ANALYTIC, teda čo konkrétne má preukazovať v tomto spore a aké konkrétne zistenia z nej majú podľa žalobcu vyplývať.

8. Žalobca k výzvam súdu uviedol, že žalovanej na základe úverovej zmluvy bol dňa 07.09.2016 poskytnutý úver vo výške 6.000,-eur z ktorého časť finančných prostriedkov vo výške 300,-eur použil na úhradu poplatku za poskytnutie úveru. Použitie časti poskytnutej sumy žalovanou na úhradu poplatku dohodnutého priamo v úverovej zmluve v ods.1.2 Základných podmienok podľa žalobcu nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalovanej ani neznižuje istinu dlhu žalovanej. Takýto postup nie je podľa žalobcu v rozpore so žiadnymi zákonnými ustanoveniami, naopak zákon s účtovaním poplatku za poskytnutie úveru explicitne počíta, pričom poplatok bol v zmluve uvedený jasne, zrozumiteľne, vyznačený aj tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutia úveru. Tvrdil, že podmienka úhrady poplatku za poskytnutie úveru sa týka hlavného predmetu plnenia a okrem zmluvy bola jasne, určito a zrozumiteľne vyjadrená aj v Sadzobníku poplatkov. Žalovaná podľa žalobcu bola s týmto poplatkom riadne a preukázane oboznámená, uzrozumená, vyjadrila s ním súhlas podpisom na úverovej zmluve, pričom v ods.2.2 úverovej zmluvy boli upravené podmienky za ktorých tento poplatok bude klientovi vrátený v celom rozsahu, kde podmienkou bolo len riadne plnenie jeho povinností, teda riadne a včasné splácanie dohodnutých splátok úveru. Žalobca uviedol právne normy, ktoré podľa neho predstavujú zákonný podklad poplatku za poskytnutie úveru, uviedol, prečo podľa neho je výška tohto poplatku primeraná a prečo má za to, že za poplatok bolo poskytnuté protiplnenie.

9. K prevereniu bonity žalovanej uviedol, že si s odbornou starostlivosťou preveril žalovanú ako žiadateľku o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jej schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods.1 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a že dodržal celý postup v zmysle daného zákonného ustanovenia. Tvrdil, že na posúdenie bonity nie je ustanovený presný postup ani povinnosť dopytom zisťovať údaje v príslušných registroch, pričom na posúdenie bonity využil v tomto prípade najmä nasledujúce zdroje informácií, a to report zo Spoločného registra bankových informácií, ktorého výsledkom je výstup vo forme listiny označenej ako CREDIT REPORT - ANALYTIC z ktorého vyplýva, že k dátumu podania žiadosti o úver žalovaná nemala žiadne dlžné splátky a nebola v omeškaní, čiže svoje záväzky plnila riadne a včas. Ďalším zdrojom na posúdenie bonity podľa žalobcových tvrdení bol prehľad kreditných a debetných obrátov na bežnom účte žalovanej, nakoľko pre ňu banka dlhodobo viedla bežný účet na základe čoho bola schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť jej bonitu a na základe čoho jej bol predschrátený limit na poskytnutie spotrebného úveru. Poukázal pritom na predložené výpisy z osobného účtu žalovanej za posledných 8 mesiacov pred uzavretím zmluvy od 1.1.2016 do 31.8.2016 na ktorých je vidieť jednotlivé platobné operácie žalovanej a teda pravidelné mesačné kreditné operácie vykonávané v prospech účtu žalovanej- príjmy a platby prichádzajúce na účet žalovanej, keď na základe posúdenia kreditných obrátov na účte, ktoré predstavovali reálne platby v prospech jej účtu bol jej predschrátený limit úveru. Žalobca mal za to, že povinnosti v zmysle § 7 ods.1 zákona č.129/2010 Z.z. splnil.

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení žalobcu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keď vykonanie žiadneho z dôkazov nebolo namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a žalovaná žiadne dôkazy nenavrhol, a zistil tento skutkový stav:

11. Medzi žalobcom ako bankou a žalovanou ako klientom- dlžníkom bola na základe žiadosti žalovanej o poskytnutie spotrebného úveru (čl. 7 spisu) dňa 07.09.2016 uzavretá písomná úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), predmetom ktorej bol podľa jej článku 1 záväzok

žalobcu poskytnúť žalovanej bezúčelový úver s označením druhu úveru ako „pôžička“ vo výške 6.000,-eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 96 mesačných anuitných splátkach vo výške 90,88 eura splatných k 25. dňu kalendárneho mesiaca počnúc dňom 26.09.2016 so splatnosťou úveru dňa 26.08.2024, a to buď odpísaním z bežného účtu žalovanej v banke, resp. príkazom na úhradu v prospech inkasného účtu. Celková čiastka, ktorú mala podľa zmluvy žalovaná splatiť (súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom) bola v zmluve vyčíslená sumou 9.024,48 eura, pri RPMN 12,18 % a úrokovej sadzbe 9,90 % p.a. - fixnej do splatnosti. Priemerná hodnota RPMN bola uvedená vo výške 14,48 %. V zmluve je uvedený aj poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 2,23 eur mesačne s tým že ide o Súbor poistenia A. V rámci základných podmienok úveru (článok 1.2 zmluvy) je uvedené, že poplatok za poskytnutie úveru je 300,-eur/jednorazovo. Podľa bodu 1.1 zmluvy jej neoddeliteľnú súčasť tvoria Obchodné podmienky pre úvery občanom a Všeobecné obchodné podmienky Prima banky Slovensko, a.s. Vyššie uvedené skutočnosti súd zistil z písomného vyhotovenia predmetnej úverovej zmluvy.

12. Podľa bodu 3.5 Obchodných podmienok žalobcu pre úvery občanom účinných od 15.08.2016 (čl. 19 spisu) „Peňažné prostriedky formou Pôžičky poskytne banka klientovi bezodkladne prostredníctvom Úverového účtu jednorazovo v plnej výške Pôžičky. Z poskytnutých prostriedkov bude zaplatený (zinkasovaný) poplatok za poskytnutie Úveru. Zvyšná časť bude vyplatená na Klientom určený účet v zmluve o úvere alebo v žiadosti o poskytnutie Pôžičky najneskôr nasledujúci pracovný deň po uzatvorení zmluvy o úvere“.

13. V bode 2.5 zmluvy je okrem iného vyhlásenie klienta, že prevzal a oboznámil sa pred uzatvorením zmluvy s jej súčasťami - štandardnými európskymi informáciami, OP, VOP, sadzobníkom, ako aj s poistnou zmluvou a VPP a tým pristupuje k poistnej zmluve uzatvorenej medzi bankou a poisťovňou a súhlasí s poistením v rozsahu súboru uvedeného v bode 1.2 zmluvy.

14. Ako už bolo uvedené, uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere predchádzala písomná žiadosť žalovanej o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 07.09.2016. V žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru sú obsiahnuté aj kolónky označené ako Základné údaje o žiadateľovi a údaje o príjmoch žiadateľa. Tam je uvedené, že žalovaná je vydatá, má 3 vyživované deti, jej domácnosť má 5 členov, ako typ bývania je uvedené „vlastné“, a že je zamestnaná v odvetví strojárstvo ako robotník. Názov, sídlo ani IČO zamestnávateľa nie je tam uvedené s tým, že zamestnaná je od 03.09.2016. V kolónke, ktorá má obsahovať jej priemerný čistý mesačný príjem sa píše „neuvedený“. Formulár žiadosti neobsahuje žiadny priestor alebo kolónky pre údaje o výdavkoch žiadateľa. Žiadne výdavky tam nie sú uvedené.

15. Vychádzajúc z vyjadrenia žalobcu zo dňa 22.7.2019 bol úver čerpaný žalovanou dňa 07.09.2016 tak, že čerpaný bol vo výške 6.000,-eur z ktorej časť vo výške 300,-eur bola následne použitá na úhradu poplatku za poskytnutie úveru..

16. Zo žalobcom predloženej listiny označenej ako „prepočet zmluvných úrokov“ (rub čl.29 spisu) vyplýva, že úroky žalobca žalovanej počítal a účtoval zo sumy 6.000,-eur.

17. Z prehľadu splácania úveru do predčasného zosplatnenia (čl. 28 spisu) bolo zistené, že v období od 26.09.2016 do 15.11.2018 žalovaná v splátkach zaplatila žalobcovi sumu spolu 2.319,23 eur z čoho suma 1.121,13 eur bola započítaná na úrok, suma 1.146,81 eur bola započítaná na istinu a suma 51,29 eur na poistné. Po predčasnom zosplatnení do podania žaloby už nezaplatila žalovaná podľa listiny-prehľadu splácania po predčasnom zosplatnení (rub čl.28 spisu) žiadnu sumu.

18. Žalobca tvrdil, že žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, preto bol úver v súlade so zmluvou po zaslaní opakovaného upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia zo dňa 25.10.2018 (čl. 26 spisu) predčasne zosplatnený, a to ku dňu 28.12.2018, čo žalovanej bolo oznámené listom - výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 28.12.2018 (čl.27 spisu).

19. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobca je bankou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov. Žalovaná pri uzavretí úverovej zmluvy vystupovala ako fyzická osoba - nepodnikateľ, zo žiadosti o poskytnutie úveru vyplýva, že jednalo sa o žiadosť o poskytnutie spotrebného

úveru, nešlo o úver vylúčený z režimu zákona o spotrebiteľských úveroch podľa § 1 ods.3 uvedeného zákona. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou a predmetný úver spotrebiteľským úverom. Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

20. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami (07.09.2016) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

22. Podľa § 7 ods.1 uvedeného zákona v znení k 07.09.2016 veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods.2 uvedeného zákona v znení k 07.09.2016 spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom

24. Podľa § 7 ods.15, 16 a 17 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

(16) Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>, ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

(17) Veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

25. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

26. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

27. Podľa § 2 písm. l) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

28. Podľa § 2 písm. i) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>.

29. Podľa § 11 ods.1 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 07.09.2016 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>

30. Podľa § 11 ods.2 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 07.09.2016 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

31. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom

je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

33. Žaloba žalobcu a v nej uplatnené nároky vychádzajú z predpokladu, že žalobcovi vznikol nárok na úroky a poplatky za daný úver. Výsledky vykonaného dokazovania však priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to z oboch dôvodov uvedených v § 11 ZoSÚ, teda jednak z dôvodov podľa jeho odseku 1 ako aj z dôvodov podľa jeho odseku 2, lebo v zmluve nie sú zákonným spôsobom a správne uvedené náležitosti predpísané v § 9 ods.2 písm. g/ a k/ ZoSÚ a tiež pre hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods.1 ZoSÚ.

34. Žalobca predložením písomného vyhotovenia úverovej zmluvy zo dňa 07.09.2016 preukázal, že uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zákonom predpísanej písomnej forme. Ako výška úveru (náležitosť predpísaná v § 9 ods.2 písm. g/ zákona) je v zmluve uvedená suma 6.000,-eur, pričom zo žiadosti o poskytnutie úveru vyplýva, že žalovaná žiadala o úver vo výške práve 6.000,-eur. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 22.07.2019 však vyplýva, že na účet zriadený u žalobcu síce bola načerpaná suma 6.000,-eur, avšak z tej žalobca hneď inkasoval poplatok za poskytnutie úveru vo výške 300,-eur a tak reálne žalovanej vyplatená, poskytnutá bola len suma 5.700,-eur. Podľa názoru súdu započítanie poplatku za poskytnutie úveru do celkovej výšky úveru, v dôsledku čoho reálne žalovanej ako spotrebiteľovi bola k dispozícii daná suma len 5.700,-eur a nie suma 6.000,-eur uvedená ako výška úveru nemá zákonnú oporu, v dôsledku čoho údaj o celkovej výške úveru uvedený v zmluve je zjavne nesprávny, čím nie je dodržaná táto zákonom predpísaná náležitosť, čo je prvý dôvod pre ktorý sa podľa § 11 ods.1 písm. b) v spojení s § 9 ods.2 písm. g) ZoSÚ jedná o bezúročný a bezpoplatkový úver.

35. Z hľadiska posúdenia, či je v zmluve správne vyjadrená a uvedená zákonná náležitosť - celková výška a konkrétna mena spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie sú úplne irelevantné tvrdenia žalobcu, že poplatok za poskytnutie úveru má oporu priamo v základných podmienkach zmluvy, že bol tam zrozumiteľne a výslovne uvedený, odsúhlasený, že týka sa hlavného predmetu plnenia a podobne. Súd nijako nespochybnuje ani to, že za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa (§ 499 Obchodného zákonníka). Problém nie je v samotnom dojednaní poplatku ani v jeho výške. Problémom v danom prípade je to, že poplatok za poskytnutie úveru patrí medzi náklady úveru, v žiadnom prípade preto nemôže byť poňatý do samotnej výšky úveru a ak sa tak stalo a ak ako výška úveru je v zmluve uvedená suma 6.000,-eur, hoci v skutočnosti spotrebiteľ dostáva od veriteľa len 5.700,-eur, potom je v zmluve údaj o výške úveru uvedený nesprávne, čo samo o sebe má za následok, že jedná sa bez ďalšieho o bezúročný a bezpoplatkový úver, keďže pre taký záver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.o spotrebiteľských úveroch postačuje absencia aj len jednej zo zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom aj nesprávne alebo zavádzajúce uvedenie niektorej z tých náležitostí, absencia ktorej spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, má rovnaké následky ako keby tento údaj nebol uvedený vôbec.

36. Podľa § 2 písm. g/ zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

37. Už zo samotného tvrdenia žalobcu je zrejmé, že reálne žalovanej poskytnutá bola k využitiu len suma úveru vo výške 5.700,-eur. Uvedená peňažná suma mala byť podľa názoru súdu uvedená ako

celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru. Poplatok za poskytnutie úveru už z logiky veci nie je plnením veriteľa dlžníkovi, ale plnením dlžníka veriteľovi, preto podľa názoru súdu nemožno ho poňať do údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Sú to náklady spojené s poskytnutím úveru, mali byť preto zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, avšak v žiadnom prípade nie do výšky úveru. Akékoľvek obchádzanie kogentnej zákonnej definície výšky spotrebiteľského úveru a nákladov spojených so spotrebiteľským úverom nie je možné hodnotiť inak než obchádzanie zákona. K tomu podporne pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.03.2017 sp.zn.20Co/126/2016, kde bol riešený obdobný prípad so záverom, že ide o obchádzanie zákona.

38. Údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedený v zmluve (6.000,-eur) tak súd nepovažuje za správny, čo v zmysle § 9 ods.2 písm. g) v spojení s § 11 ods.1 písm. b) zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

39. Vo vzťahu k uvedenému súd poukazuje na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a.s., ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Podľa Súdneho dvora do celkovej výšky úveru v zmysle čl. 3 písm. l) a čl. 10 ods.2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet závisí od celkovej výšky úveru (body 86. a 87. rozsudku).

40. Aj legálna definícia pojmu celková výška spotrebiteľského úveru obsiahnutá v § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch uvádza, že sa ňou na účely tohto zákona rozumie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

41. V kontexte už uvedeného je zrejmé, že v tu prejednávanom spore celková suma, ktorú žalovaná reálne dostala k dispozícii od žalobcu, a teda celková výška úveru činila v skutočnosti len 5.700,-eur a nie sumu 6.000,-eur uvedenú v zmluve. A nakoľko je vylúčené do celkovej výšky úveru započítavať sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené, pričom v danom prípade suma 300,-eur titulom poplatku za poskytnutie úveru nesporne takou sumou je a táto nebola spotrebiteľovi reálne vyplatená, už len táto skutočnosť je dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

42. Podľa názoru súdu už na prvý pohľad je zrejmé a logické, že do celkovej výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru nemožno započítavať plnenia, ktoré nie sú skutočným plnením veriteľa dlžníkovi ale majú byť v skutočnosti plnením dlžníka veriteľovi a teda sú nákladmi úveru. Patria teda do odplaty za úver, preto nemožno ich uvádzať v rámci výšky poskytnutého úveru. Uvedený názor a výklad jasne potvrdzuje aj znenie § 9 ods.14 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinné v čase uzavretia úverovej zmluvy podľa ktorého akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty podľa osobitných predpisov.

43. Podporne súd uvádza, že aj podľa aktuálneho § 1 ods.1 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov.

44. Krajský súd v Prešove už pred viac ako ôsmimi rokmi, v rozsudku z 21. novembra 2012, sp. zn.18Co 109/2011 formuloval názor v zmysle ktorého je neprijateľný taký postup pri uzatvorení úverovej zmluvy a také jej ustanovenie, ktoré veriteľovi umožňuje inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru. V zmysle predmetného rozsudku, cit. „je poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť v rozpore s ratio legis právnej úpravy

úveru...Takéto úverovanie odporuje aj spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške a úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov.“

45. Aj v tu súdnej veci pritom zo žalobcom predloženého „prepočtu zmluvných úrokov“ (rub čl.29 spisu) vyplýva, že žalobca úrok žalovanej účtoval zo sumy 6.000,-eur, hoci poskytol jej reálne len sumu 5.700,-eur, teda účtoval si úrok aj z poplatku za poskytnutie úveru, teda zo sumy, ktorú žalovanej k voľnému využitiu nikdy neposkytol. Ak žalobca poskytoval úver žalovanej vo výške 6.000,-eur ako bezúčelový, nemal ani jeho časť viazať na účel, a to úhrady poplatku za poskytnutie úveru.

46. Navyše, ak žalobca na základe zmluvy poskytol žalovanému reálne sumu len 5.700 eur a ročnú percentuálnu mieru nákladov vypočítal ako by jej poskytol 6.000,-eur, znamená to, že v neprospech spotrebiteľa uviedol RPMN v nižšom percentuálnom vyjadrení než mal, v dôsledku čoho v zmluve uviedol v neprospech spotrebiteľa nesprávnu, zavádzajúcu RPMN a nesprávne tým uviedol aj celkovú výšku úveru, pričom táto nesprávnosť, ako už bolo uvedené, má rovnaké dôsledky ako keby údaj o RPMN a údaj o celkovej výške úveru neboli uvedené vôbec, t.j. bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru na základe § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., pre absenciu náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. g) a k) tohto zákona.

47. Súd vo vzťahu k tomuto svojmu záveru poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.9Co/102/2019 zo dňa 28.05.2020, ktorý žalobcovi musí byť známy, keďže sa týka práve jeho a jeho obdobnej úverovej zmluvy. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „celková výška úveru je čiastkou, ktorú veriteľ reálne dá dlžníkovi k dispozícii. Za takúto čiastku nie je možné považovať sumu, ktorú by dlžník mohol vyčerpať, ale bola započítaná na úhradu akejkoľvek platby, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi. V takom prípade totiž takáto čiastka (platba pre veriteľa) nie je daná do dispozičnej sféry dlžníka, ale zostáva v dispozičnej sfére veriteľa... Základným zmyslom uvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorá je výpočtom časovej hodnoty budúcich plnení je možnosť spotrebiteľa porovnať cenu spotrebiteľských úverov ponúkaných na finančnom trhu. V tomto zmysle je podstatnou informáciou pre rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť zo záväzkového vzťahu, musí byť preto uvedená správne... Ak žalobca na základe zmluvy poskytol žalovanému reálne sumu 1.900 eur a ročnú percentuálnu mieru nákladov vypočítal ako by mu poskytol 2.000 eur, znamená to, že v neprospech spotrebiteľa uviedol RPMN v nižšom percentuálnom vyjadrení než mal, v dôsledku čoho v zmluve uviedol v neprospech spotrebiteľa nesprávnu, zavádzajúcu RPMN a nesprávne tým uviedol aj celkovú výšku úveru, pričom táto nesprávnosť, ako už bolo uvedené, má rovnaké dôsledky ako keby údaj o RPMN a údaj o celkovej výške úveru neboli uvedené vôbec, t.j. bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru na základe § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., pre absenciu náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. g) a j) tohto zákona.“

48. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 22.07.2019 poukazoval na bod 2.2 úverovej zmluvy upravujúci možnosť vrátenia poplatku za poskytnutie úveru klientovi po uplynutí 18 mesiacov za dodržania tam uvedených podmienok. Uvedené však absolútne nič nemení na tom, že zákonná náležitosť v podobe správneho a korektného údaj o výške poskytnutého úveru je tu uvedená v zmluve nesprávne, pričom všetky náležitosti v zmysle § 9 ods.2 musí zmluva obsahovať v správnej, zákonu zodpovedajúcej výške už čase jej uzavretia.

49. Súd vo vzťahu k tomuto svojmu záveru poukazuje na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn.23CoCsp/28/2020 zo dňa 24.02.2021, ktorý takisto žalobcovi musí byť známy, keďže sa týka práve jeho a jeho obdobnej úverovej zmluvy. Tam žalobca v odvolaní namietal názor súdu prvej inštancie o nesprávne uvedenej výške úveru aj s poukazom na dojednanie o vrátení poplatku za poskytnutie úveru, avšak jeho argumentácia bola krajským súdom jednoznačne odmietnutá, keď ten (viď bod 32 odôvodnenia rozsudku) okrem iného uviedol, cit. „Odvolací súd nespochybňuje právny nárok žalobcu na poplatok za poskytnutie úveru, avšak pokiaľ z úveru 2.000,- eur bol hneď odpočítaný poplatok 60,- eur, reálne bol žalovanému poskytnutý úver iba v sume 1.940,- eur. Žalobca si už na úvod zmluvného vzťahu zúčtoval z poskytnutého úveru sumu 60,- eur, v dôsledku čoho ukrátil žalovaného ako spotrebiteľa o skutočnú výšku dojednaného spotrebiteľského úveru. Žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 2.000,- eur, ale v skutočnosti mu poskytol úver iba vo výške 1.940,- eur. Do výpočtu RPMN bol teda nesprávne zahrnutý údaj o celkovej výške úveru, keď do nej bola zahrnutá aj suma, ktorú si žalobca od žalovaného ihneď zúčtoval, čo spôsobuje podhodnotenie skutočnej RPMN, v dôsledku čoho je nutné konštatovať, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúčný a bez poplatkov. Hodnota RPMN

vychádzajúca z takto nesprávne určenej položky bola potom nesprávne určená nižšie, podhodnotená v neprospech spotrebiteľa. Aj keď žalobca tvrdí, že úverová zmluva v ods. 2.5 upravuje podmienky za ktorých tento poplatok bude klientovi vrátený, samotné zmluvné ustanovenie, však ráta s vrátením poplatku iba za splnenia vopred dohodnutých podmienok. Za týchto okolností potom nie je možné tvrdiť o nároku žalovaného na vrátenie daného poplatku v prípade nesplnenia stanovených podmienok a reálne úver (jeho výška) nezodpovedá dohodnutej výške. Preto záver súdu prvej inštancie bol správny a v tejto súvislosti poukazuje odvolací súd i na výklad súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14 z 21. apríla 2016“.

50. Aj aktuálne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove v obdobných sporoch žalobcu jednoznačne potvrdzujú uvedený názor. Vid' napr. rozsudok zo dňa 29.04.2021 sp.zn.7CoCsp/43/2020, rozsudok zo dňa 24.11.2020 sp.zn.13CoCsp/39/2020 alebo rozsudok zo dňa 29.04.2021 sp.zn.8CoCsp/23/2020 v ktorom Krajský súd v Prešove okrem iného uviedol (bod 35 a 36 odôvodnenia) „Podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie aj k správne záveru o nesprávne uvedenej výške poskytnutého úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému v skutočnosti nebola poskytnutá suma 3200,- eur, ale suma 3040,- eur, nakoľko žalobca si čiastku 160,- eur započítal ako poplatok za poskytnutie úveru ešte pred reálnym čerpaním úveru. V rámci predpokladov potrebných pre výpočet RPMN totiž žalobca vychádzal z nesprávnej výšky poskytnutého úveru. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na bod 102 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s., cit: „3. Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Odvolacia námietka, že poplatok za riadne splácanie bol žalovanému vrátený dňa 22.05.2015 a teda išlo len o odkladaciu podmienku je bez právneho významu. Súdny dvor vo vyššie citovanom rozsudku vo veci C-377/14 jasne konštatoval, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Skutočnosť, že poplatok na základe splnenia podmienok určených žalobcom bol spotrebiteľovi vrátený po roku a pol, je v rozpore s požiadavkou smernice 2008/48/ES ako aj bodom I prílohy I tejto smernice o správnom uvedení celkovej výšky úveru“.

51. S poukazom na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že v prípade vyššie popísaných nedostatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovanou ide o vážne nedostatky ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške záväzku. Súdny dvor v uvedenom rozhodnutí pritom vyslovil, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. V tomto prípade nedostatky zmluvy (nesprávne uvedenie celkovej výšky úveru a RPMN) sú také závažné, že bezosporu mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške záväzku.

52. O tom, že ide o kľúčové údaje svedčí koniec koncov aj to, že aj po novele zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenej zákonom č.279/2017 Z.z. ktorá zohľadňuje závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Bíróová, a ktorá v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to práve za účelom zabezpečenia súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES") ostáva správne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej výšky spotrebiteľského úveru podmienkou vzniku nároku veriteľa na úroky a poplatky. Aj po tejto novele sa totiž za bezúročný a bez poplatkov bude považovať úver, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa a ak tam nie je uvedená celková výška spotrebiteľského úveru.

53. Prípady, kedy súčasťou istiny úveru sú aj náklady spojené s poskytnutím úveru judikatúra (viď napr. vyššie uvedené uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. sp.zn.20Co/126/2016) už vo viacerých prípadoch kvalifikovala ako nekalú obchodnú praktiku zdôrazňujúc následne ten aspekt, že výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a o takýto prípad ide aj vtedy, ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

54. Navyše, ako už súd uviedol, výsledky vykonaného dokazovania priviedli ho v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nielen s poukazom na § 11 ods.1 (pre nesprávne uvedený údaj o výške úveru a RPMN) ale tiež z dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarcu jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

55. Hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods.2 ZoSÚ za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>> považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019, najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

56. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanej vysoký úver napriek tomu, že vôbec nemal zistenú a preverenú výšku jej príjmov a výdavkov. Preverenie výdavkov, ale aj preverenie výšky príjmu žalovanej bolo vzhľadom na žalobcom predložené dôkazy len formálne, nezodpovedalo zákonnej požiadavke odbornej starostlivosti. Žalobcu súd výslovne vyzval predložiť všetky doklady a výstupy z registrov, ktorými sa overovala bonita žalovanej pred uzavretím zmluvy, jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver, žalobca teda mal v spore dostatočnú možnosť vyjadriť sa k posúdeniu bonity žalovanej a uniesť dôkazné bremeno o splnení povinnosti podľa § 7 ods.1 a § 11 ods.2 ZoSÚ, pričom tento sa k danej otázke aj vyjadril, avšak javí sa, akoby išlo len o všeobecné, formulárové vyjadrenie, vôbec nevychádzajúce z obsahu konkrétnych tu samotným žalobcom predložených dôkazov. Žalobca totiž na jednej strane tvrdil, že vychádza z pomeru príjmu k výdavkom, avšak z ním predložených dôkazov absolútne nevyplýva náležité preverenie výdavkov žalovanej, napríklad na domácnosť a podobne.

57. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Žalobca predložil ako dôkaz žiadosť o poskytnutie úveru, avšak v tej nie je vôbec časť o výdavkoch žalovanej, nie sú tam zaznamenané a špecifikované jej výdavky a náklady. Ani v kolónke typ príjmu a priemerný mesačný príjem tam nie je uvedená žiadna suma. Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaražuje veriteľa (§ 7 ods.1 ZoSÚ) a spotrebiteľ je povinný potrebné údaje veriteľovi poskytovať na žiadosť veriteľa (§ 7 ods.2 ZoSÚ). Z uvedeného vyplýva, že postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou podľa názoru súdu

zodpovedá jedine taký postup, kedy by veriteľ, tu žalobca sám žiadal (vzhľadom na § 7 ods.2 ZoSÚ) údaje o výdavkoch žalovanej. Keďže je všeobecne známou skutočnosťou, že každá fyzická osoba musí mať výdavky minimálne na stravu, na bývanie, tak potom žiaden veriteľ nemôže sa uspokojiť len s tým, že dlžník neuvedie žiadne výdavky. Zákonná povinnosť zisťovať a preveriť výdavky spotrebiteľa by inak nemala žiaden zmysel. Ak žalobca chcel presvedčiť súd, že náležite preveril výdavky žalovanej, bol povinný predložiť či označiť dôkazy z ktorých pri tomto preverení a zistení takého výsledku o výdavkoch vychádzal, čo neurobil. Išlo by o totálne popretie účelu a zmyslu zákona, ak by stačilo zo strany dlžníka pri uzavretí zmluvy v snahe získať úver uviesť, že nemá absolútne žiadne výdavky a u veriteľa by to nevzbudilo žiadne pochybnosti a úver by bez problémov poskytol len vzhľadom na príjem žiadateľa. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie výdavkov žalovanej, hoci to zákon jasne vyžadoval. Súd preto vzhľadom na všetko uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku výdavkov, nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť jasne predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

58. Už samotné nepreverenie výdavkov žalovanej stačí v zmysle § 11 ods.2 ZoSÚ pre záver o hrubom porušení povinnosti veriteľa podľa § 7 ods.1 zákona. Žalobca však nepreukázal ani náležité odborne starostlivé preverenie príjmu spotrebiteľa, lebo v žiadosti o úver tento neuviedol žiaden údaj o priemernom čistom mesačnom príjme. Žalobca tvrdil, že mal prehľad o príjmoch a platiach žalovanej, lebo viedol pre ňu dlhodobý bežný účet. Ak však vychádzal z prehľadu obrátov na tomto účte a napriek tomu poskytol žalovanej tak vysoký úver (6.000,-eur) potom podľa názoru súdu nejednalo sa o obozretný postup žalobcu s odbornou starostlivosťou. Jednotlivé mesačné zostatky na účte žalovanej po jej kreditných a debetných obratoch už pred poskytnutím úveru boli totiž každý mesiac mimoriadne nízke (za január 2016 zostatok 25,01 eur, za február 2016 zostatok len 8,06 eur, za marec 2016 dokonca mínusový zostatok -2,75 eur, za apríl 2016 zostatok 105,88 eur, za máj 2016 zostatok 5,63 eur, za jún 2016 zostatok 0,67 eur, za júl 2016 zostatok 20,69 eur, za august 2016 zostatok 9,55 eur). Pred poskytnutím úveru žalovanej mesačne neostávala suma, ktorou by mohla pokryť splátku úveru 90,88 eur. Limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v čase uzavretia zmluvy ešte v zákone o spotrebiteľských úveroch nebol upravený. Podľa čl. III bod 11 Odporúčania Národnej banky Slovenska č. 1/2014 zo 7. októbra 2014 v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov (Retailovým úverom podľa čl. III bod 2 tohto odporúčania sa rozumie úver poskytnutý bankou fyzickej osobe s výnimkou kreditných kariet a prečerpaní bežného účtu, bez ohľadu na zabezpečenie alebo účel použitia úveru a s výnimkou úverov na podnikanie poskytnutých fyzickým osobám - podnikateľom) sa rozumel ukazovateľom schopnosti klienta splácať úver ukazovateľ finančnej rezervy domácnosti klienta, ktorý zohľadňuje príjmy domácnosti, bežné životné náklady typické pre domácnosť žiadateľa o úver (najmä výdavky na bývanie, energie, telekomunikačné služby, poistenie, výdavky osobnej spotreby, výdavky na starostlivosť o deti, výdavky stanovené zákonnými požiadavkami a pod.) a výdavky domácnosti vyplývajúce zo všetkých jej finančných záväzkov vrátane novoposkytovaného úveru. Podľa článku V bod 5 tohto odporúčania sa banke odporúča mať k dispozícii také informácie, ktoré jej umožnia vyhodnotiť výšku a variabilitu príjmov domácnosti klienta. Pokiaľ je to možné, banka by mala informácie o príjme overiť z iných nezávislých interných alebo externých zdrojov. Čestné vyhlásenie sa nepovažuje za dostatočný spôsob preukazovania príjmu. Podľa článku V bod 7 odporúčania ak existuje zvýšené riziko poklesu príjmov klienta, banke sa odporúča zvážiť prísnejšie nastavenie vnútorne stanoveného limitu na schopnosť klienta splácať úver, ktorý je účasťou vnútorného systému banky v zmysle v ods. 1.

59. Z výpisu z účtu žalovanej za január 2016 pritom vyplýva príjem len vo výške 70,56 eur ako suma z Úradu práce, pričom následne v ďalších mesiacoch sú tam síce zaznamenané príjmy aj od personálnej agentúry (F. J., N..V..Q..), ktoré však boli vo výške, ktorá už pred poskytnutím úveru ledva pokrývala výdavky žalovanej a v mesiaci marec 2016 sa táto aj bez vysokej splátky úveru dostala na účte do mínusu, pričom v júni 2016 jej na účte ostalo len 0,67 eur.

60. Ak žalobca starostlivo a riadne nepreveril a nezohľadnil príjmovú a výdavkovú zložku, pokiaľ ide o ekonomický status žalovanej, potom nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal svoje tvrdenie o skúmaní výdavkov žalovanej (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade,

ak žalobca si tieto rozhodujúce skutočnosti neoveril. Žalobca nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno- ekonomickú situáciu žalovanej. Vzájomným porovnaním príjmov a výdavkov mal vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovanej zo strany žalobcu je potrebné považovať za úplne formalistické ak jej poskytol tak vysoký úver s tak dlhou dobou splatnosti (8 rokov) s tak vysokou mesačnou splátkou (90,88 eur) hoci už pred poskytnutím úveru jej mesačne ani zďaleka nezvyšovala taká suma.

61. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

62. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ možno vyvodiť povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

63. Záver súdu nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na svoj rozsudok vo veci žalobcu sp.zn.10Csp/80/2019 kde rovnako bol za v podstate rovnakých skutkových okolností sporu vyslovený záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre nedôsledné skúmanie bonity dlžníka s čím žalobca nesúhlasil a rozsudok napadol odvolaním, pričom Krajský súd v Prešove rozsudkom sp.zn.10CoCsp/19/2020 zo dňa 16.02.2021 potvrdil dané rozhodnutie a záver tunajšieho súdu.

64. Súd poukazuje tiež napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020, ktorý žalobcovi musí byť známy, keďže sa týka práve jeho, jeho obdobnej úverovej zmluvy a rovnako porušenia povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

65. Súd ďalej na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako žalobcu a porušenia jeho povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy.

Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

66. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznaťelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

67. Súd v tu prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo by aj samo osebe spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Znamená to, že žalovaná má žalobcovi tak či tak vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 5.700 eur, ktorej vyplatenie sporné nebolo. Žalovaná v konaní nijako nespochybnila, že vyplatená bola jej suma 5.700,-eur, jej vyplatenie súd má za nesporné.

68. Nedôsledné skúmanie bonity dlžníka však spôsobuje aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej citovaného zákona a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatiť. Právny úkon žalobcu o zosplatení je preto v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Tento záver by v tomto prípade rovnako platil i vtedy, keby povinnosť preveriť bonitu žalobca riadne splnil, lebo úver by i vtedy bol pre nesprávne uvedenú výšku úveru a RPMN (teda podľa § 11 ods.1 ZoSÚ) bezúročný a bezpoplatkový. Uvedená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru mala za následok, že žalovanej pri dohodnutom počte 96 mesačných splátok splatných od 26.09.2016 do 26.08.2024 vznikla povinnosť hradiť splátky vo výške len 59,38 eur mesačne očistenej od úrokov a poplatkov (5.700 eur : 96 splátok). Do dňa predčasného zosplatenia úveru (28.12.2018) mala mať takto žalovaná uhradených 28 splátok po 59,38 eur (splatných od 26.09.2016 do 25.12.2018), teda sumu 1.662,64 eur, pričom z prehľadu splácania úveru do predčasného zosplatenia predloženého samým žalobcom vyplýva, že do 25.12.2018 žalovaná uhradenú mala sumu 2.319,23 eur, teda vôbec nebola v omeškani, ktoré by oprávňovalo veriteľa úver predčasne zosplatiť. Znamená to, že žalobca má nárok len na nezaplatené splátky splatné ku dňu rozhodnutia súdu. Prvá splátka bola podľa zmluvy splatná dňa 26.09.2016, splatnosť splátok bola dohodnutá k 25.dňu v mesiaci. Ku dňu rozhodnutia súdu tak bolo splatných 58 splátok, čo predstavuje sumu 3.444,04 eur (58 x 59,38 eur). Súd vychádzal totiž z jednej splátky vo výške 59,38 eur očistenej od úrokov a poplatkov (5.700 eur : 96 splátok). Nebolo ničím spochybnené tvrdenie žalobcu, že žalovaná do dňa vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 Civilného sporového poriadku) zaplatila iba 2.319,23 eur, preto jej splatný dlh ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 1.124,81 eur. Súd preto vyhovel žalobe len v tejto časti a vo zvyšku ju ako nedôvodnú zamietol (aj tu podporne pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.10CoCsp/19/2020 zo dňa 16.02.2021). Znamená to, že žalovaná by mala pokračovať v splácaní úveru po 59,38 eur mesačne až do dohodnutej doby konečnej splatnosti (26.08.2024).

69. Žalobca má nárok aj na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

70. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

71. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

72. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

73. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

74. Žalobca uplatnil úroky z omeškania z celej zosplatennej sumy a nie z jednotlivých omeškaných splátok po 29.12.2018. Žalovaná však k tomuto dňu (teda do 29.12.2018) vzhľadom na vyššie uvedené závery ešte nebola v omeškaní so splátkami vo výške 4.853,19 eur. Súd preto priznal úroky z omeškania z celej prisúdenej istiny až odo dňa nasledujúceho po zročnosti poslednej priznanej splátky. Priznanie sankčných úrokov z jednotlivých splátok po 29.12.2018 by totiž bolo v rozpore s dispozičnou zásadou upravenou v § 216 ods. 2 CSP. Ani žalobcom žiadaný úrok z omeškania do dňa 28.12.2018 vyčíslený žalobcom vo výške 1,94 eur nebolo možné priznať, nakoľko žalobca pri jeho vyčíslení vychádzal z nesprávneho základu (žalovaná mala splácať len istinu bezúročného a bezpoplatkového úveru). Celkovo posúdenie omeškania žalovanej žalobcom do dňa 28.12.2018 a výpočet uplatneného úroku z omeškania tak boli zjavne nesprávne z dôvodu, že jednalo sa o bezúročný a bezpoplatkový úver, čo bráni vyhovneniu žalobe v tejto časti.

75. Súd žalobu zamietol aj v časti požadovaného poplatku za poistenie vo výške 4,46 eur, nakoľko úver žalobcu je bezúročný a bez poplatkov a tak ani tento poplatok žalobcovi nebolo možné priznať, nakoľko z logiky a účelu ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je zrejmé, že ak chýbajú v zmluve náležitosti spôsobujúce tento následok, nemá spotrebiteľ povinnosť veriteľovi platiť nič nad rámec skutočne mu poskytnutých peňažných prostriedkov s výnimkou prípadných sankcií za omeškanie s ich vrátením. Žalobca nepredložil súdu žiadnu samostatnú poistnú zmluvu uzavretú so žalovanou, z ktorej by bolo možné vyvodiť platné a od úveru nezávislé dojednanie o povinnosti žalovanej platiť poistné, preto poistné vyvodzované z jeho dojednaní len v zmluve o spotrebiteľskom úvere, kde je uvedené, že mesačný poplatok za poistenie je 2,23 eur priznať pre sankciu bezpoplatkovosti úveru nemožno. Pre bezúročnosť úveru nemožno žalobcovi priznať ani ním žiadané úroky a úroky z omeškania z úrokov nakoľko s plnením neexistujúceho záväzku sa žalovaná do omeškania dostať nemohla.

76. Súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu s úrokmi z omeškania v lehote stanovenej v § 232 ods.3 veta prvá CSP, t.j. v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, keďže nebol zákonný dôvod a podklad (návrh niektorej zo strán) na určenie inej ako zákonnej lehoty na plnenie. Žalovanej žaloba bola riadne doručená, bola vyzvaná sa k nej vyjadriť, teda ak by sa chcela vyjadriť k splatnosti, mala na to dostatočný čas a priestor. Uvedené však žalovanej nebráni, aby sa v prípade, že by prisúdenú sumu chcela splácať v splátkach, obrátila s takouto žiadosťou priamo na žalobcu.

77. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žalobe v časti bolo vyhovené, v prevažnej časti však bola zamietnutá, pričom pri výške uplatnenej istiny 4.853,19 eur s príslušenstvom je vzhľadom na prisúdenú istinu len 1.124,81 eur s prísl. zrejmé, že prevažujúci úspech bol tu na strane žalovanej. Úspech žalobcu (v rozsahu len cca 23 %) bol teda výrazne prevýšený jeho neúspechom. Žalobca teda síce návrh na priznanie mu náhrady trov konania podal, vo veci však bol v prevažnom rozsahu neúspešný, nárok na ich náhradu mu preto vôbec nevznikol. Podľa pomeru úspechu v spore vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanej.

Žalovaná však náhradu žiadnych trov konania neuplatnila, zo spisu ani žiadne preukázateľné trov konania žalovanej nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal (podporne pozri Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. októbra 2016, sp. zn. 6 Cdo 544/2015).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.